

Finantsinspeksioon

Krediidiasutused
Välisriigi krediidiasutuste filiaalid
Investeeringühingud
Fondivalitsejad
Makseteenuste pakkujad
Elukindlustusseltsid
Krediidiandjad- ja vahendajad

13.04.2020 nr 4.11-3.1/2068

Märgukiri

Finantskuritegevuse vastu võitlemine seoses COVID-19 pandeemiaga

FIS § 3 kohaselt teostatakse finantsjärelevalvet finantssektori stabiilsuse, usaldusväärsuse ja läbipaistvuse ning toimimise efektiivsuse suurendamise, süsteemsete riskide vähendamise ning finantssektori kuritegelikel eesmärkidel ärakasutamise tõkestamisele kaasaaitamise eesmärgil, et kaitsta klientide ja investorite huve nende vahendite säilimisel ning seeläbi toetada Eesti rahasüsteemi stabiilsust.

Euroopa Pangandusjärelevalve (edaspidi: *EBA*) on Euroopa Liidu sõltumatu asutus, mille ülesanne on tagada kogu Euroopa pangandussektoris tõhus ja ühtne usaldatavusnormatiivide kehtestamine ja nende täitmise järelevalve. Euroopa Pangandusjärelevalve eesmärgiks on säilitada Euroopa Liidus finantsstabiilsus ja pangandussektori terviklikkus ning tagada nende tõhus ja korrapärane toimimine.

Financial Action Task Force (edaspidi: *FATF*) on ülemaailmselt tunnustatud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise alaseid standardeid kehtestav institutsioon, mille eesmärk on kaitsta rahvusvahelist finantsüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide eest ja tagamaks suuremat vastavust rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise standarditele.

Juhime Teie tähelepanu finantskuritegevuse vastu võitlemisele ja jätkuvale valvsuse vajadusele COVID-19 pandeemia tingimustes. Krediidi- ja finantseerimisasutustele tuleb meelde, et endiselt on oluline alal ja töös hoida tõhusaid süsteeme ja kontrole, tagamaks, et finantsüsteemi ei kasutataks ära rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärkidel. Palume tutvuda sellekohaste EBA (31.03.2020) ja FATF (01.04.2020) seisukohtade ja tähelepanu juhtimisega, samuti nendes toodud COVID-19 spetsiifiliste riskidega:

- 1) EBA statement on actions to mitigate financial crime risks in the COVID-19 pandemic. Kättesaadav: <https://eba.europa.eu/eba-provides-additional-clarity-on-measures-mitigate-impact-covid-19-eu-banking-sector>; ja
- 2) Statement by the FATF President: COVID-19 and measures to combat illicit financing. Kättesaadav: <https://www.fatf-gafi.org/publications/fatfgeneral/documents/statement-covid-19.html>.

COVID-19 alase finantskuritegevuse riskide maandamine

On oluline tähelepanu juhtida, et COVID-19 alane epideemialaine on kurjategijatele kujundanud soodsa pettuste kasvulava – arvestada tuleb muu hulgas suureneva küberkuritegevuse, võltsravimite reklaamimise ja nendega kaubitsemise, petturlike investeerimisvõimaluste ja võltsrahakorjanduse riskiga või muude illegaalsete

Finantsinspeksioon

skeemidega, mis põhinevad COVID-19 hirmudel ning mille eesmärk on üksnes petta inimestelt raha välja jmt. Olukorda võivad ära kasutada kurjategijad nii kuritegeliku tegevuse toimepanemiseks ja sellest saadud tulu legaliseerimiseks kui ka terroristlike eesmärkide saavutamiseks ja selle eesmärgiga seotud rahade kogumiseks.

Eeltoodu valguses on oluline:

- Jätkata tehingute monitoorimist ja pöörata veelgi enam tähelepanu kliendi tehingute ja tema kohta teadaoleva info võimalikele hälvetele;
- Rahapesu või terrorismi rahastamisega või sellega seotud kuritegude toimepanemise kahtlusega seoses on krediidi- ja finantseerimisasutused endiselt kohustatud sellest viivitamata, kuid hiljemalt kaks tööpäeva pärast tegevuse või asjaolude tuvastamist või kahtluse tekkimist, teatama Rahapesu andmebüroole;
- Võimalike uute trendide või tüpoloogiate tuvastamisel sellest teavitada Rahapesu andmebürood ning võimalusel Finantsinspeksiooni ja erialaliitide kaudu teisi samas valdkonnas tegelevaid turuosalisi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kilvar Kessler
juhatuse esimees